

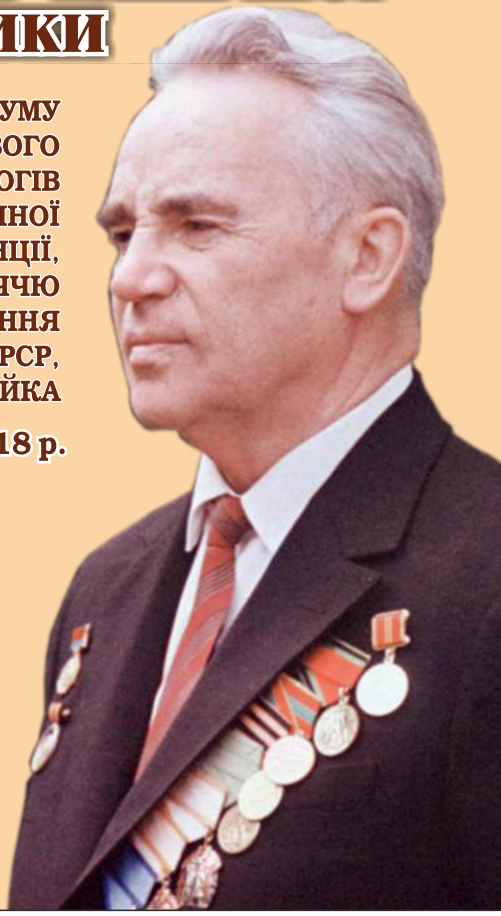

ІНТЕГРАТИВНІ МЕХАНІЗМИ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ: ВІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДО КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ

**МАТЕРІАЛИ VII ПЛЕНУМУ
УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО
ТОВАРИСТВА ПАТОФІЗІОЛОГІВ
ТА НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ,
ПРИСВЯЧЕНИХ 110-РІЧЧЮ
З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА АМН СРСР,
ПРОФЕСОРА М.Н. ЗАЙКА**

11-12 жовтня 2018 р.

Полтава – 2018

Міністерство охорони здоров'я України
Національна академія наук України
Національна академія медичних наук України
Громадська організація «Українське наукове товариство патофізіологів»
Українська медична стоматологічна академія

ІНТЕГРАТИВНІ МЕХАНІЗМИ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ: ВІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДО КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ

**Матеріали VII Пленуму
Українського наукового товариства патофізіологів
та науково-практичної конференції ,
присвячених 110-річчю з дня народження
члена-кореспондента
АМН СРСР, професора М.Н. Зайка**

11-12 жовтня 2018 р.

Полтава – 2018

РОЛЬ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ В ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Акімов О.Є., Міщенко А.В., Левков А.А., Костенко В.О.

Українська медична стоматологічна академія

Освітній процес в медицині, як і сама медицина в Україні, проходить тернистий шлях реформування та змін. Міністерство охорони здоров'я ініціювала реформу медицини з метою наближення якості медицини в Україні до світових стандартів. Проте, наближення якості медичних послуг до світових стандартів неможливе без наявності висококваліфікованих фахівців в медичних установах.

Патофізіологія, як доклінічна дисципліна, формує у студентів критичне мислення, навчає інтерпретації результатів лабораторних досліджень та є «філософією медицини». Тестовий контроль широко використовується в українській медичній освіті для оцінки рівня знань студентів з різних дисциплін [1]. Окрім тестових завдань типу КРОК-1 на кафедрі патофізіології розроблено та впроваджено багато інших засобів та методів контролю рівня опанування студентами необхідних знань та практичних навичок [2;3].

В останні роки серед наукової спільноти створюється думка, щодо необхідності заміни інтегрованого іспиту КРОК-1 на більш досконалий іспит на основі програми «The International Foundations of Medicine» (IFOM). Тести IFOM використовуються в багатьох країнах та дозволяють об'єктивно оцінювати рівень знань студентів на різних етапах їх підготовки.

Проте застосування тестів IFOM в Україні має певні складності. По-перше тести цієї бази представлені виключно англійською мовою; по-друге програма з патофізіології та програма з «General pathology» (інтегрована дисципліна, яка складається з патофізіології та патоморфології) мають суттєві відмінності; по-третє на даний момент не створено підручника, який би висвітлював програму «general pathology» українською мовою.

Першу проблему можна вирішити шляхом якісного перекладу тестів на українську мову. Проте переклад має здійснюватись виключно вченими патофізіологами, оскільки грубий переклад може суттєво змінити зміст тесту. Друга проблема є більш складною. Вона вимагає не лише створення інтегрованої програми з дисципліни, а й зміну філософії викладання. На нашу думку, необхідно створити окремий, третій модуль «Клінічна патофізіологія» для студентів медичного факультету, який має викладатись на 6 курсі.

Вирішення перших двох проблем дозволить створити підручник, який повністю відповідатиме національній програмі дисципліни та висвітлюватиме патофізіологічні питання, які входять до курсу «General pathology», проте не входять до національної програми.

Висновок: використання тестів IFOM є необхідним кроком до наближення рівня медичної освіти в Україні до світових стандартів, за умов створення третього модуля «Клінічна патофізіологія» в складі дисципліни та інтегрованого підручника.

Література

1. Лисаченко О.Д. Пошук методів покращення підготовки студентів стоматологічного факультету до написання ліцензійного іспиту «КРОК-1» / О.Д. Лисаченко, В.І. Шепітько, А.В. Міщенко // Актуал. пробл. сучас. мед.: Вісн. Укр. мед. Стomat. Акад. – 2012. – Т. 12, вип. 3 (39). – С. 183-184.
2. Акімов О. Є. Контроль якості самостійної роботи на кафедрі патофізіології – невід'ємна складова якісної освіти / О. Є. Акімов, Н. В. Соловійова, С. В. Денисенко [та ін.] // Актуальні питання контролю якості освіти у вищих медичних навчальних закладах: матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2018. – С. 11–12.
3. Акімов О. Є. Шляхи оптимізації навчального процесу на кафедрі патофізіології / О. Є. Акімов, В. О. Костенко, Н. В. Соловійова [та ін.] // Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах: Мат. науково-практ. Конф. міжнародною участю. – Полтава. – 2016. – С. 6–7.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ НА МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Зяблицев С.В., Панова Т.І., Стародубська О.О.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ

На кафедрі патофізіології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця використовується програма підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти з вивчення навчальної дисципліни «Патологічна фізіологія», яка складена відповідно до Примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальністю 225 «Медична психологія» кваліфікації освітньої «Магістр медичної психології», кваліфікації професійної «Лікар-психолог». Викладання здійснюється на третьому курсі (п'ятий та шостий семестри).

На вивчення навчальної дисципліни відведено 165 годин (5,5 кредитів ЄКТС). Програма з патофізіології структурована на два модуля та чотири змістових модуля. Передбачено 33 теми, 28 практичних занять (у тому числі два модульних контролю в кінці семестрів) та 15 лекцій. Тривалість практичного та модульного занять складає 2,5 години, лекції – 2,0 години.

Модуль 1 (Загальна патологія) включає: змістовий модуль 1 (загальна нозологія, патофізіологія клітини) та змістовий модуль 2 (типові патологічні процеси, типові порушення обміну речовин). Загальний обсяг складає 87 годин, у тому числі лекцій – 16, практичних занять – 35, самостійна робота – 36. Особливостями викладання патофізіології є, по-перше, включення важливих профільних тем: актуальність вивчення предмету на медико-психологічному факультеті; експеримент у медичній психології; хвороботворні для психіки фактори (умови життя і діяльності людини, значення соціальної адаптації); універсальні механізми пошкодження нейронів та нервової тканини; особливості перебігу типових патологічних процесів у нервовій системі (чутливість до гіпоксії та ішемії нейронів, гліальних клітин, різних відділів мозку, типові нейропатологічні процеси – формування генератора патологічного посиленого збудження, формуван-